

Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej;
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej;
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej;
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji;
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

**Statut
Sołectwa Gierlachów**

**Rozdział I.
Postanowienia ogólne**

§ 1.

1. Sołectwo Gierlachów jest jednostką pomocniczą Gminy Dwikoży i stanowi wspólnotę samorządową osób zamieszkujących jego obszar.

2. Samorząd mieszkańców Wsi Sołectwa Gierlachów działa na podstawie przepisów prawa, a w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym,
- 2) Statutu Gminy Dwikoży,
- 3) niniejszego Statutu.

3. Ilekroć w niniejszym Statucie jest mowa o:

- 1) Gminie - należy przez to rozumieć Gminę Dwikoży,
- 2) Radzie Gminy - należy przez to rozumieć Radę Gminy w Dwikożach,
- 3) Organach Gminy - należy przez to rozumieć Radę Gminy w Dwikożach i Wójta Gminy Dwikoży,
- 4) Wójcie - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Dwikoży
- 5) Sołectwie - należy przez to rozumieć Sołectwo Gierlachów,
- 6) Zebraniu Wiejskim - należy przez to rozumieć Zebranie Wiejskie Sołectwa Gierlachów,
- 7) Sołtysie - należy przez to rozumieć Sołtysa Sołectwa Gierlachów,
- 8) Radzie Sołeckiej - należy przez to rozumieć Radę Sołecką Sołectwa Gierlachów,
- 9) Statucie - należy przez to rozumieć Statut Sołectwa Gierlachów.

4. Teren działania Sołectwa obejmuje miejscowość Gierlachów i jest wspólnotą obejmującą wszystkich mieszkańców Sołectwa.

**Rozdział II.
Organizacja i zadania organów jednostki pomocniczej**

§ 2.

1. Sołectwo współdziała z organami Gminy w wykonywaniu zadań na rzecz zaspokajania potrzeb wspólnoty mieszkańców.

2. Do zadań samorządu Sołectwa należy:

- 1) udział w rozpatrywaniu istotnych spraw dla mieszkańców Sołectwa,
- 2) wpływanie na kształtowanie zasad współżycia społecznego,
- 3) organizowanie wspólnych prac na rzecz Sołectwa,
- 4) tworzenie pomocy sąsiedzkiej,
- 5) dbałość o ochronę środowiska , utrzymanie porządku i bezpieczeństwa,
- 6) troska o mienie sołeckie,
- 7) kształtowanie wizerunku sołectwa poprzez inicjatywę realizacji programów mających na celu odnowę wsi i dziedzictwa kulturowego,
- 8) podejmowanie innych czynności i działań w zakresie spraw określonych w niniejszym Statucie.

3. Swoje zadania Sołectwo realizuje poprzez:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawach dotyczących Sołectwa, w ramach przyznanych kompetencji,
- 2) opiniowanie spraw należących do zakresu działania samorządu mieszkańców wsi,
- 3) współuczestnictwo w organizowaniu i przeprowadzaniu konsultacji społecznych projektów uchwał Rady Gminy w sprawach o podstawowym znaczeniu dla mieszkańców Sołectwa,
- 4) występowanie z wnioskiem do Rady Gminy o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości Sołectwa,
- 5) przedstawianie organom Gminy inicjatyw społecznych i gospodarczych,
- 6) organizowanie wspólnych prac na rzecz Sołectwa,
- 7) współpracę w organizacji spotkań radnych Rady Gminy i Wójta z mieszkańcami Sołectwa,
- 8) współpracę z organami gminy oraz organizacjami społecznymi.

Rozdział III. Organy Sołectwa, ich organizacja i zadania

§ 3.

1. Organami sołectwa są:

- 1) Zebranie Wiejskie,
- 2) Sołtys.

2. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeckiej trwa 5 lat i kończy się z chwilą wyboru nowych organów.

3. Zebranie celem dokonania wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej zwołuje Wójt nie później niż sześć miesięcy od dnia wyboru nowej Rady Gminy.

4. Po upływie kadencji Sołtys i Rada Sołecka pełnią swoje funkcje do czasu objęcia funkcji przez nowo wybranego Sołtysa i Radę Sołecką.

§ 4.

1. Zebranie Wiejskie jest organem uchwałodawczym.
2. Zebranie Wiejskie tworzą wszyscy stali mieszkańcy Sołectwa.
3. Organem wykonawczym w Sołectwie jest Sołtys.
4. Rada Sołecka wspomaga działalność sołtysa.
5. Działalność w organach Sołectwa ma charakter społeczny i jest jawna.

§ 5.

1. Do wyłącznej właściwości Zebrania Wiejskiego należy:

- 1) Wybór i odwołanie Sołtysa i Rady Sołeckiej,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań z pracy Sołtysa i Rady Sołeckiej,
- 3) dokonywanie okresowych ocen działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej,
- 4) uchwalenie sołeckich programów działania, w tym planów dotyczących celów i zakresu wspólnych prac na rzecz miejsca zamieszkania,
- 5) uchwalanie wniosków w sprawie przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego
- 6) upoważnienie Sołtysa do wykonywania określonych czynności w imieniu Sołectwa,
- 7) opiniowanie przedstawionych przez Radę Gminy do konsultacji projektów uchwał Rady Gminy / opiniowanie na wniosek Rady Gminy projektów uchwał
- 6) zajmowanie stanowiska we wszystkich sprawach istotnych dla Sołectwa i jego mieszkańców, w szczególności w sprawach określonych przepisami prawa lub gdy o zajęcie stanowiska wystąpi organ Gminy.

§ 6.

1. Do zadań Sołtysa należy:

- 1) zwoływanie zebrań wiejskich,
- 2) wykonywanie uchwał Zebrania Wiejskiego,
- 3) reprezentowanie Sołectwa na zewnątrz,
- 4) wykonywanie zadań z zakresu administracji określonych w ustawach szczególnych,
- 5) utrzymywanie stałego kontaktu z organami Gminy,
- 6) wykonywanie bieżącego zarządu mieniem gminnym, przekazanym Sołectwu,
- 7) kierowanie akcją pomocy w razie wypadków losowych lub klęsk żywiołowych,
- 8) występowanie wobec Zebrania Wiejskiego i organów Gminy z inicjatywami społeczno-gospodarczymi i problemami do rozstrzygnięcia,
- 9) przynajmniej raz w roku składanie sprawozdania o działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej na Zebraniu Wiejskim.

§ 7.

Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

§ 8.

1. Zadaniem Rady Sołeckiej jest pełnienie funkcji pomocniczo-doradczej dla sołtysa.

2. Do zadań Rady Sołeckiej należy ścisła współpraca z Sołtysem w zakresie spraw należących do kompetencji Sołtysa oraz występowanie do organów Gminy z inicjatywami społeczno-gospodarczymi i problemami do rozstrzygnięcia, dotyczącymi Sołectwa i Gminy

3. Rada Sołecka może pełnić funkcję grupy inicjatywnej dla realizacji zadań sołectwa z upoważnienia Zebrania Wiejskiego.

4. Rada Sołecka może składać do Wójta Gminy wnioski i propozycje do projektu budżetu gminy w terminie do dnia 15 września każdego roku.

5. Rada Sołecka składa się z 3-5 członków. O ilości członków decyduje Zebranie Wiejskie przed przystąpieniem do ich wyboru.

6. Na czele Rady Sołeckiej stoi Sołtys.

Rozdział IV.

Zasady i tryb zwoływania Zebrań Wiejskich

§ 9.

1. Prawo do udziału w Zebraniu Wiejskim przysługuje wszystkim osobom zamieszkałym na terenie Sołectwa.
2. Prawo do głosowania mają osoby zamieszkałe na terenie Sołectwa posiadające czynne prawo wyborcze.
3. Osoby uprawnione do udziału w Zebraniu Wiejskim odnotowują swoją obecność na liście obecności wyłożonej do podpisu w miejscu, w którym odbywa się zebranie. Lista obecności jest załącznikiem do protokołu z zebrania i służy do stwierdzenia prawomocności obrad.
4. Uczestnikami Zebrania Wiejskiego bez prawa udziału w głosowaniu mogą być inne osoby niż określone w ust. 1.

§ 10.

1. Uchwały i opinie Zebrania Wiejskiego Sołtys przekazuje Wójtowi.
2. Wójt w zależności od kompetencji, zgłoszone sprawy Sołectwa załatwia we własnym zakresie bądź przekazuje do rozpatrzenia przez Radę Gminy.
3. O sposobie załatwienia zgłoszonych przez Sołectwo spraw Wójt informuje Sołtysa, który przekazuje informację mieszkańcom Sołectwa.

§ 11.

1. Uprawnienie do udziału w Zebraniu obejmuje następujące prawa:
 - 1) inicjatywy uchwałodawczej,
 - 2) udziału w dyskusji nad sprawami objętymi porządkiem obrad,
 - 3) zadania pytań Sołtysowi, członkom Rady Sołeckiej oraz obecnym na posiedzeniu Zebrania przedstawicielom Gminy,
 - 4) udziału w głosowaniach / zgodnie z § 9 ust. 2/,
 - 5) zgłoszenia kandydatów i kandydowania na stanowiska w wybieralnych organach Sołectwa.

§ 12.

1. Zebranie wiejskie zwołuje Sołtys lub upoważniony przez Sołtysa członek Rady Sołeckiej:
 - 1) z własnej inicjatywy,
 - 2) z inicjatywy Rady Sołeckiej,
 - 3) na pisemny wniosek co najmniej 1/5 uprawnionych do głosowania.
 - 4) na wniosek Rady Gminy lub Wójta.
2. Zebranie Wiejskie sołtys zobowiązany jest zwołać w ciągu 7 dni od dnia wpłynięcia wniosku określonego w ust. 1 pkt 3 i 4 lub w terminie późniejszym wskazanym przez wnioskodawcę. Jeżeli mimo zgłoszonego wniosku w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3 i 4 sołtys nie zwoła zebrania wiejskiego, zebranie zwołuje Wójt.
3. Zebranie Wiejskie zwołuje się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż jeden raz w roku.
4. Zawiadomienie o Zebraniu Wiejskim podaje się do publicznej wiadomości najpóźniej na 5 dni przed dniem zebrania poprzez ogłoszenie na tablicach ogłoszeń Sołectwa lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób.
5. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4 określa miejsce zebrania, termin, godzinę i planowany porządek obrad Zebrania Wiejskiego.

6. Zebranie zwoływane na wniosek Rady Gminy i Wójta powinno odbyć się w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku, chyba, że ww. organ zaproponuje termin późniejszy.

§ 13.

1. Zebranie Wiejskie jest ważne, gdy mieszkańcy Sołectwa zostali o nim powiadomieni zgodnie z wymogami niniejszego Statutu i bierze w nim udział co najmniej 1/10 uprawnionych do głosowania mieszkańców Sołectwa.

2. Jeżeli w wyznaczonym terminie liczba uczestników nie spełnia wymogu określonego w ust. 1 zwołujący zebranie może zarządzić odbycie zebrania w tym samym dniu w drugim terminie po upływie 15 minut.

3. Zebranie Wiejskie zwołane w trybie, o którym mowa w ust.2 jest ważne bez względu na liczbę uczestników.

§ 14.

1. Zebraniu Wiejskiemu przewodniczy Sołtys.

2. Pod nieobecność Sołtysa obradom Zebrania przewodniczy członek Rady Sołeckiej wyłoniony przez zebranie.

3. Porządek Zebrania Wiejskiego powinien być konsultowany z Radą Sołecką.

4. Z obrad Zebrania Wiejskiego sporządzany jest protokół, który podpisuje Sołtys i protokolant.

5. Protokolanta wybiera Zebranie Wiejskie spośród obecnych na zebraniu.

6. Protokół z Zebrania Wiejskiego powinien zawierać:

- 1) miejsce i datę zebrania,
- 2) inicjatora zwołania zebrania,
- 3) stwierdzenie ważności zebrania,
- 4) porządek zebrania,
- 5) treść podejmowanych uchwał i przebieg dyskusji.

6. Do protokołu dołącza się listę obecności oraz załączniki, jeśli były one niezbędne do dyskusji.

8. Kopię protokołu wraz z podjętymi uchwałami i wnioskami przekazuje się do wójta w terminie 7 dni od dnia odbycia zebrania.

§ 15.

1. Przewodniczenie obradom Zebrania Wiejskiego uprawnia do decydowania o:

- 1) kolejności zabierania głosu przez poszczególnych mówców,
- 2) udzielenia głosu poza kolejnością,
- 3) odebranie głosu,
- 4) zamknięciu dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku obrad,
- 5) żądaniu określonego zachowania od uczestników Zebrania./ przywołania do porządku w przypadku niewłaściwego zachowania uczestników zebrania wiejskiego.

2. Przewodniczący Zebrania nie może odmówić poddania pod głosowanie wniosku, jeśli jego przedmiot odpowiada przyjętemu porządkowi obrad.

§ 16.

1. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym.

Rozdział V. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej

§ 17.

1. Zebranie na którym odbywa się wybór lub odwołanie Sołtysa i Rady Sołeckiej zwołuje Wójt, który określa porządek, miejsce, termin i godzinę Zebrania.

2. Ogłoszenie Wójta o zwołaniu Zebrania dla wyboru lub odwołania Sołtysa i Rady Sołeckiej podaje się do wiadomości mieszkańców na 7 dni przed datą zebrania.

3. Prawo wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej mają wszyscy stali mieszkańcy Sołectwa uprawnieni do głosowania.

§ 18.

1. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie co najmniej trzyosobowym, wybrana spośród uprawnionych do głosowania uczestników Zebrania.

2. Członkiem Komisji Skrutacyjnej nie może być kandydat na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej.

3. Komisja spośród siebie wybiera Przewodniczącego.

4. Do zadań Komisji Skrutacyjnej należy:

- 1) przyjęcie zgłoszeń kandydatów,
- 2) przygotowanie kart do głosowania; kandydatów na kartach umieszcza się w kolejności alfabetycznej,
- 3) przeprowadzenie głosowania,
- 4) ustalenie wyników głosowania,
- 5) sporządzenie protokołu,
- 6) ogłoszenie wyników wyborów.

5. Protokół o wynikach wyborów podpisują członkowie Komisji Skrutacyjnej.

§ 19.

1. Z Zebrania w sprawie wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej sporządza się protokół, którego integralną częścią są protokoły z przeprowadzonego głosowania i podjęte przez Zebranie uchwały.

2. Protokół podpisuje przewodniczący Zebrania w sprawie wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej i protokolant.

§ 20.

Organem właściwym do stwierdzenia ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej jest Wójt.

§ 21.

1. Wyboru Sołtysa dokonuje się w głosowaniu tajnym.

2. Wybory odbywają się przy nieograniczonej liczbie kandydatów zgłoszonych bezpośrednio w trakcie Zebrania w sprawie wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej przez uprawnionych do głosowania uczestników Zebrania.

3. Warunkiem przyjęcia każdej kandydatury jest zgoda kandydata wyrażona ustnie w czasie trwania Zebrania.

4. Uprawnieni do głosowania mieszkańcy głosują za pomocą kart do głosowania .

5. Głosowanie odbywa się w ten sposób, że każdy głosujący stawia znak „x” w kratce obok imienia i nazwiska kandydata, na którego chce oddać głos.

6. Nieważne są karty do głosowania inne niż ustalone i na których postawiono znak „x” przy więcej niż jednym imieniu i nazwisku kandydata.

7. Za wybranego uważa się tego kandydata, który uzyskał największą liczbę głosów.

8. W razie, gdy dwóch kandydatów uzyska taką samą liczbę głosów przewodniczący Komisji Skrutacyjnej przeprowadza drugie głosowanie.

9. Jeśli drugie głosowanie nie przyniesie rozstrzygnięcia, wówczas Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej w drodze publicznego losowania wyłania Sołtysa.

10. W sytuacji, gdy nie zgłosi się żaden kandydat na Sołtysa, wówczas Wójt w terminie 14 dni od daty pierwszego Zebrania zwołuje drugie Zebranie.

§ 22.

1. Wyboru członków Rady Sołeckiej dokonuje się w głosowaniu tajnym.

2. Wybory odbywają się przy nieograniczonej liczbie kandydatów bezpośrednio zgłoszonych w trakcie Zebrania w sprawie wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej przez uprawnionych do głosowania uczestników Zebrania.

3. Warunkiem przyjęcia każdej kandydatury jest zgoda kandydata wyrażona ustnie do protokołu w trakcie Zebrania.

4. Uprawnieni do głosowania mieszkańcy Sołectwa głosują przy pomocy kart do głosowania.

5. Głosowanie odbywa się w ten sposób, że głosujący stawia znak „x” w kratce obok imion i nazwisk kandydatów, na których chce oddać głos. Ważna jest karta, na której postawiono znak „x” przy maksymalnie takiej liczbie kandydatów ile osób wyznaczono do Rady Sołeckiej.

6. Nieważne są karty do głosowania inne niż ustalono urzędowo.

7. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów.

§ 23.

1. Protest co do ważności wyborów może złożyć każdy stały mieszkaniec Sołectwa uprawniony do głosowania w terminie 3 dni od daty wyborów do Wójta.

2. Wójt rozpatruje protest i w ciągu 7 dni zawiadamia wnoszącego o uznaniu bądź nieuznaniu zasadności protestu.

3. Odwołanie od rozstrzygnięcia Wójta przysługuje mieszkańcowi wnoszącemu protest do Rady Gminy w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania.

4. Odwołanie Rada Gminy rozpatruje na najbliższej sesji Rady.

5. W przypadku stwierdzenia przez Wójta naruszeń mających istotny wpływ na wynik wyborów. Wójt wydaje zarządzenie o unieważnieniu wyborów i wyznacza ponowny termin ich przeprowadzenia.

Rozdział VI.

Odwołanie Sołtysa i członków Rady Sołeckiej

§ 24.

1. Sołtys i członkowie Rady Sołeckiej są odpowiedzialni przed Zebraniem Wiejskim.

2. Sołtys i członkowie Rady Sołeckiej mogą być przez Zebranie Wiejskie odwołani na wniosek 1/10 stałych mieszkańców i uprawnionych do głosowania przed upływem kadencji, jeżeli nie wykonują swoich obowiązków, naruszają postanowienia niniejszego Statutu i uchwał Zebrania lub dopuścili się czynu dyskwalifikującego w opinii środowiska oraz utracili zaufanie mieszkańców Sołectwa.

3. Odwołanie Sołtysa lub członków Rady Sołeckiej odbywa się w bezpośrednim głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów przez Zebranie Wiejskie.

4. Odwołanie Sołtysa lub członków Rady Sołeckiej przez Zebranie Wiejskie odbywa się analogicznie jak przy wyborze Sołtysa i członków Rady Sołeckiej.

§ 25.

1. Mandat Sołtysa oraz członków Rady Sołeckiej wygasa w przypadku:

- 1) śmierci,
- 2) odwołania,
- 3) zrzeczenia się
- 4) utraty prawa wybieralności.

2. Wygaśnięcie mandatu stwierdza Wójt.

3. W przypadku wygaśnięcia mandatu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej przeprowadza się wybory uzupełniające.

4. Zebranie w celu uzupełnienia Rady Sołeckiej zwołuje Sołtys lub Wójt w terminie 1 miesiąca od dnia wygaśnięcia mandatu.

5. Przepisy o trybie wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej stosuje się odpowiednio.

6. Wyborów uzupełniających nie przeprowadza się, jeżeli do końca kadencji pozostało mniej niż sześć miesięcy.

8. Sołtys i członkowie Rady Sołeckiej mogą złożyć rezygnację z pełnionej funkcji w trakcie kadencji. Rezygnację przyjmuje Zebranie.

Rozdział VII.

Gospodarowanie mieniem i gospodarka finansowa sołectwa

§ 26.

1. Sołectwu nie powierza się mienia komunalnego.

2. Możliwe jest zawarcie porozumienia pomiędzy Organami Gminy i Organami Sołectwa na korzystanie przez Sołectwo z nieruchomości komunalnych położonych na terenie sołectwa.

3. Sołectwo prowadzi gospodarkę finansową w ramach budżetu gminy.

4. Rada Gminy może wyodrębnić środki w budżecie gminy stanowiące fundusz sołecki na zasadach określonych w odrębnej uchwale.

Rozdział VIII.

Nadzór i kontrola nad działalnością Sołectwa

§ 27.

Nadzór nad działalnością Sołectwa prowadzony jest na podstawie kryteriów zgodności z prawem, celowości, rzetelności i gospodarności.

§ 28.

1. Nadzór nad działaniem organów Sołectwa w zakresie zgodności z prawem sprawuje Rada Gminy i Wójt Gminy Dwikozy.

2. Kontrolę nad Sołtysem i Radą Sołecką sprawuje Zebranie Wiejskie.

3. Kontrolę gospodarki finansowej jednostek pomocniczych sprawuje Komisja Rewizyjna Rady Gminy i Skarbnik Gminy.

4. Sołtys i Rada Sołecka są obowiązani udostępnić Wójtowi i Komisjom Rady Gminy wszelkie dokumenty dotyczące działalności sołectwa oraz udzielać pisemnych wyjaśnień w terminie 14 dni od daty wystąpienia.

§ 29.

1. Kopię protokołu z Zebrania Wiejskiego i podjęte uchwały Sołtys przekazuje Wójtowi w terminie 7 dni od daty odbycia zebrania.

2. Uchwały podjęte przez Zebranie Wiejskie sprzeczne z prawem, Statutem Gminy lub Statutem Sołectwa są nieważne.

3. Nieważność uchwał podejmowanych przez Zebranie Wiejskie stwierdza Rada Gminy na wniosek Wójta podając treść rozstrzygnięcia do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na terenie Sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty.

Rozdział IX.

Postanowienia końcowe

Do zmiany niniejszego statutu stosuje się przepisy dotyczące jego uchwalenia.